

Europska komisija

HRVATSKA

Od otpada do resursa

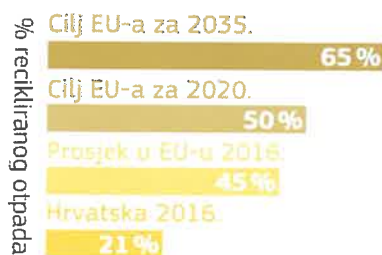
Države članice EU-a, uključujući Hrvatsku, mogu dalje napredovati u pretvorbi otpada u resurse i razvijanju kružnog gospodarstva smanjenjem proizvodnje otpada, povećanjem recikliranja i smanjenjem odlaganja otpada na odlagališta. EU ima ambiciozne ciljeve i nova pravila kako bi sve države članice imale vrhunske rezultate u gospodarenju otpadom. Time će se otvoriti radna mjesta, omogućiti održiviji rast i čišći okoliš s manje morskog otpada.

Kakvo je stanje u Hrvatskoj? Najnoviji podaci

Ukupan komunalni otpad proizveden 2016. godine po osobi: **403 kg** (prosjeak u EU-u: 483 kg)

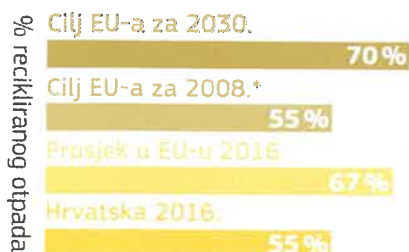
Recikliranje komunalnog otpada

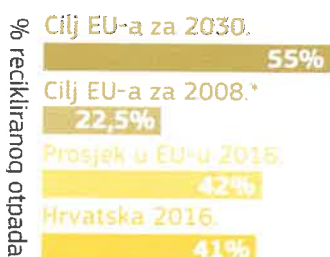
Odlaganje otpada na odlagališta

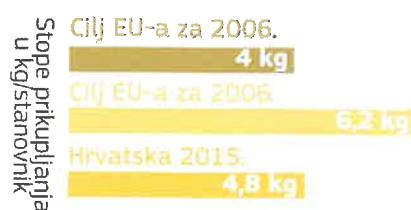
Recikliranje ambalažnog otpada

Recikliranje plastičnog ambalažnog otpada

Otpad električne i elektroničke opreme

* Hrvatska je trebala ispuniti ovaj cilj 2013. godine.

Koraci za uspjeh

pružanjem **tehničke podrške** općinama

razvojem detaljnijih **minimalnih standarda usluga za prikupljanje otpada** za lokalne vlasti, kao i smjernica za provedbu shema plaćanja po količini bačenog otpada

upotrebom **fondova EU-a** za ulaganje u **odvojeno prikupljanje, sortiranje i recikliranje**, uključujući prikupljanje i obradu biootpada

Hrvatska može napredovati u ostvarivanju ciljeva EU-a i iskoristiti mogućnosti kružnog gospodarstva na sljedeći način:

poboljšanjem učinkovitosti **shema za odgovornost proizvođača otpada**, poboljšanjem kvalitete podataka i provođenjem ciljeva recikliranja ambalaže

podizanjem javne **svijesti** i povećanjem sudjelovanja

pružanjem učinkovitih poticaja za sprječavanje nastanka i recikliranje otpada, npr. razmatranjem visine novčanih kazni za neostvarenje ciljeva

Ovaj se informativni članak temelji na izvješću o ranom upozoravanju za Hrvatsku, koje je dio cjelokupnog provedbenog izvješća Europske komisije o otpadu. Njime se nastoji pomoći zemljama EU-a za koje postoji rizik da neće ispuniti cilj za 2020. od 50% u pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje komunalnog otpada tako da se prizna postojanje određenih izazova s kojima se suočava svaka od tih zemalja. Statistike su iz Eurostata.

Politika gospodarenja otpadom EU-a: ec.europa.eu/environment/waste/index.htm

Izvjeshća EU-a o ranom upozoravanju o otpadu: ec.europa.eu/environment/waste/framework/early_warning.htm

#WasteToResource #CircularEconomy

[EU_ENV](#)

[EUEnvironment](#)

Ured za publikacije

Europska unija kroz Program LIFE sufinancira pilot, demonstracijske, informacijske i projekte najbolje prakse iz područja zaštite okoliša, učinkovitosti resursa, prirode i bioraznolikosti kroz potprogram Okoliš te ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih kroz potprogram Klimatske aktivnosti.

Od 1992. godine kroz LIFE je sufinancirano više od 4500 projekata, a za programsko razdoblje 2014.–2020. osigurano je **3,46 milijarde eura**.

Potprogram **Okoliš** ima tri prioritetna područja:

Prioritetno područje **Okoliš i učinkovito korištenje resursa** namijenjeno je projektima koji za cilj imaju razvoj inovativnih metoda i pristupa u rješavanju i poboljšanju stanja u određenim tematskim prioritetima: otpad, vode, učinkovito iskorištavanje resursa, tlo, šume, buka, kemikalije, prelazak na kružno gospodarstvo te smanjenje onečišćenja zraka.

Kroz prioritetno područje **Priroda i bioraznolikost** financiraju se projekti usmjereni na doprinos razvoju i provedbi politika i zakonodavstva Europske unije, zaustavljanje i smanjenje gubitka bioraznolikosti, podršku mreži Natura 2000 te borbu protiv narušavanja ekosustava.

Projekti iz prioritetnog područja **Upravljanje i informacije na području okoliša** usmjereni su na informiranje i podizanje svijesti o pitanjima očuvanja okoliša uključujući potporu javnosti i dionika za razvoj i provedbu okolišnih politika i zakonodavstva Europske unije kao i razvoj informacijskih sustava i alata za njegovo provođenje.

Potprogram **Klimatske aktivnosti** ima tri prioritetna područja:

Projekti u okviru prioritetnog područja **Ublažavanje klimatskih promjena** doprinose prelasku na gospodarstvo s niskim emisijama stakleničkih plinova te povećanju korištenja obnovljivih izvora energije.

Projekti u okviru prioritetnog područja **Prilagodba na klimatske promjene** usmjereni su na poboljšanje upravljanja poplavnim i obalnim područjima, uvođenje adaptacijskih mjera u urbanim područjima kao i u sektore poljoprivrede, šumarstva i turizma na planinskim područjima i otocima te stvaranju održivog vodnog gospodarstva na sušnim područjima.

Projekti iz prioritetnog područja **Upravljanje i informacije na području klime** usmjereni su na podizanje svijesti te ostvarivanje potpore javnosti i dionika za provedbu mjera za ublažavanje klimatskih promjena te prilagodbu na njih, razvoj klimatskih strategija i novih političkih mjera za njihovo provođenje, primjenu zakonodavstva kao i poticanje prelaska na nove tehnologije za postizanje klimatskih ciljeva Europske unije.

Raspodjela sredstava

Proračun Europske unije za Program LIFE za višegodišnje razdoblje 2018. - 2020. iznosi 1,657 milijardi eura, od čega je za potprogram Okoliš namijenjeno 1,243 milijarde eura, a 0,413 milijarde eura za potprogram Klimatske aktivnosti.

Financijski doprinos

U višegodišnjem razdoblju 2018. – 2020. projekti se **sufinanciraju do 55 %**, osim projekata iz **Prirode i bioraznolikosti** koji se sufinanciraju **do 60 %**, a projekti usmjereni na **konkretne aktivnosti očuvanja prioritetnih vrsta ili tipova staništa** propisanih EU direktivama o staništima i pticama mogu ostvariti do **75 % sufinanciranja**. Korisnici projekta moraju sudjelovati s vlastitim financijskim sredstvima, a moguće je uključiti i sufinancijera koji ne sudjeluje u projektnim aktivnostima, već doprinosi zatvaranju financijske konstrukcije.

EU dodana vrijednost

Očekuje se da LIFE projekti ostvaruju značajne rezultate na razini Europske unije, doprinose ostvarenju posebnih ciljeva Unije, imaju potencijal za repliciranje i korištenje projektnih aktivnosti i rezultata za vrijeme i nakon završetka projekta.

Tko može prijaviti LIFE projekt?

Svaka pravna osoba registrirana na području Europske unije: javna tijela, privatne komercijalne organizacije i neprofitne organizacije.

Otvaranje natječaja

Europska komisija jedanput godišnje raspisuje natječaj za projektne prijedloge.

Tko upravlja Programom LIFE?

Programom LIFE upravlja Europska komisija (Opća uprava za Okoliš i Opća uprava za Klimatske aktivnosti). Komisija je delegirala provedbu LIFE programa Izvršnoj agenciji za malo i srednje poduzetništvo (EASME).

Nacionalna kontakt točka

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je nacionalna kontakt točka za Program LIFE u Hrvatskoj čija je zadaća pružanje informacija potencijalnim prijaviteljima s ciljem uspješne prijave na Program LIFE.

Kako vam možemo pomoći?

- Organiziramo info dane i radionice za potencijalne prijavitelje
- Pružamo informacije o Programu LIFE, uvjetima natječaja i mogućnosti prijave
- Savjetujemo o prikladnosti projektnih ideja za prijavu na Program LIFE
- Konzultacije u tijeku razrade projektnog prijedloga

Kontaktirajte nas na:

www.lifeprogramhrvatska.hr

life@mzoe.hr

Life program Hrvatska

Life Programme Croatia

Više informacija o Programu LIFE

Internetska stranica Programa LIFE
ec.europa.eu/environment/life/

Upoznajte se s LIFE projektima
ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm

Pronađite partnera za LIFE projekt
ec.europa.eu/environment/life/funding/life2016/partners.htm

Internetska stranica LIFE program Hrvatska
lifeprogramhrvatska.hr

Pročitajte Uredbu br. 1293/2013 o uspostavljanju Programa LIFE
ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014

Pročitajte Višegodišnji program rada za Program LIFE 2018. – 2020.
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=C ELEX:32018D0210&from=EN>

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Izrada publikacije financirana je kroz Program LIFE Europske unije. Sadržaj publikacije ne odražava službene stavove Europske unije. Projekt LIFE – Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku; LIFE14 CAP/HR/000014

Proizvedeno na recikliranom papiru

Program LIFE 2014. – 2020.

Program LIFE je financijski instrument Europske unije koji potiče razvoj i provedbu inovativnih odgovora na izazove povezane s okolišem i klimatskim promjenama.

Kako spriječiti nastanak otpada od hrane i uštediti?

1.

U KUPOVINU KRENITE S PLANOM I POPISOM

Isplanirajte obroke za cijeli tjedan: provjerite namirnice koje već imate, a potom napravite popis preostalih potrebnih namirnica koji ponosite sa sobom u kupnju. Ne kupujte kada ste gladni, jer ćete u tom slučaju kupiti više nego što vam je potrebno. Kupujte voće i povrće koje nije unaprijed pakirano. Tako možete kupiti upravo onoliko koliko trebate i nećete stvarati otpad.

NAPRAVITE PLAN ZA SVAKI DAN!

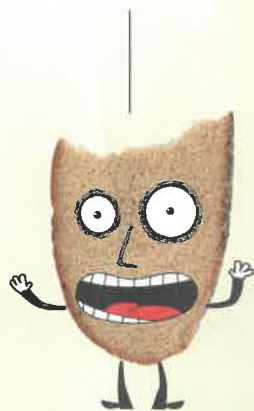
by Danava, mlijeko, sir, voće, kruh, kivi, mandarine, jaja, salata, paprika, rajčica, kobasice, kobasice, kivi, krastavci, rajčica za rezanje, narolice, narolice sa kivi, kumpir sa narolice, brnca, rutica

2.

PROVJERITE DATUME

Ako određene namirnice s kratkim rokom trajanja ne namjeravate iskoristiti odmah, radije potražite one s dužim rokom trajanja ili ih kupite kada vam budu potrebne. Vodite računa o značenju oznaka datuma: »upotrijebiti do« znači da je hrana sigurna za konzumiranje do navedenog datuma, dok »najbolje upotrijebiti do« označava datum do kojeg proizvod zadržava očekivanu kvalitetu, a siguran je za uporabu i određeno vrijeme nakon navedenog datuma ako se koristi i skladišti u skladu s uputama.

MALO SAM STAR, AL NISAM ZA BACITI!

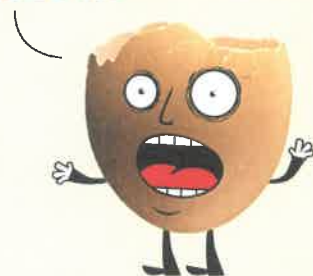

3.

VODITE RAČUNA O KUĆNOM BUDŽETU

Ako kupujete namirnice u prevelikim količinama i bez plana, veća je vjerojatnost da će dio završiti kao otpad. Ne bacajte hranu olako - rasipanje hrane znači rasipanje novca.

KAD SI NA SVE LOVAC, BACAŠ HRANU PA TAKO I NOVAC!

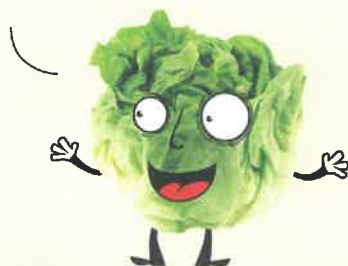

4.

PRAVILNO ODRŽAVAJTE HLADNJAK

Provjerite brtve i temperaturu hladnjaka. Da bi hrana duže ostala svježa, treba je pohraniti na temperaturi od 1 do 5 °C.

NE VENEM ZBOG LJUBAVI, NEGO VRATA HLADNJAKA PUŠTAJU...

5.

DAJTE PREDNOST STAKLU

Kad god je moguće, dajte prednost kupovini staklene ambalaže - staklo se može bez rizika ponovno koristiti jer ne gubi svoja svojstva i lako se čisti, a može se i u potpunosti reciklirati. Staklene boce ili posude možete neograničeno koristiti kao ambalažu ili ih lako kreativno iskoristiti u druge svrhe.

STAKLO ŽIVI VJEČNO!

6.

UPUTE SU VAŽNE

Pohranjajte hranu u skladu s uputama navedenima na pakiranju.

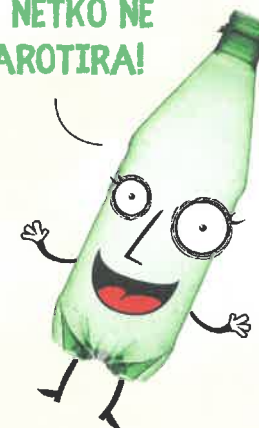

7.

ROTIRAJTE NAMIRNICE

Kupljene namirnice rasporedite u stražnji dio hladnjaka ili ormara, a proizvode koji su tamo već neko vrijeme prebacite sprijeda. Tako se smanjuje mogućnost da ćete u pretincima za čuvanje hrane naići na pokvarene proizvode ili one kojima je istekao rok trajanja.

NEMAM MIRA DOK ME NETKO NE ZAROTIRA!

TKO ČITA, DO DUĆANA SVAKI ČAS NE SKITA.

ČUJ - AKO ČU VIŠAK POSTATI - SUTRA SAM DOBAR U SALATI!

8.

POSLUŽITE MANJE, DA NE BACATE VIŠE

Poslužite manje količine hrane pri čemu se podrazumijeva da svatko može uzeti dodatnu porciju.

SRČIKA ME BOLI KAD VIDIM KOLIKO SE HRANE BACA...

9.

SPREMITE ZA KASNIJE

Hranu i namirnice koje ostanu nakon pripreme obroka spremite u hladnjak ili zamrznete. Tako spremljenu hranu iskoristite za neki od sljedećih obroka ili kao sastojak u pripremi novog jela.

KOMPOSTIRAJTE

Pretvorite ostatke od pripreme hrane u kompost. Kompostirati možete u vrtnim komposterima ili u malim kućnim komposterima koje možete smjestiti na balkon. Tako ćete nakon nekoliko mjeseci imati bogat i dragocjen kompost za svoj vrt ili kućne biljke, a ujedno ćete smanjiti količinu otpada u svojoj kanti za otpad.

Sigurno će vas iznenaditi i rastužiti podatak da čak trećina sve proizvedene hrane u svijetu jednostavno – propadne. Zato, umjesto da se prema nabavi namirnica i pripremi obroka odnosimo neracionalno, pokrenimo promjene u vlastitom domu kako bi što manje hrane završilo u kanti za otpatke.

Pravilnom brigom o korištenju namirnica sprječavate nastanak otpada od hrane i smanjujete količinu otpada koji nastaje u kućanstvu, štedite novac i energiju te pomažete očuvati okoliš i učiniti ga ugodnijim mjestom za život.

**NE OČAJAVAJTE,
VEĆ KOMPOSTIRAJTE!**

Za ljepšu našu!

www.zaljepsunasu.hr

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Izrada materijala sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.–2020. iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Sadržaj letka isključiva je odgovornost Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Radnička 80, Zagreb | Tel. 01 539 1800 | www.fzoeu.hr
Za više informacija o EU fondovima posjetite www.strukturnifondovi.hr

Europska unija
Zajedno do fondova EU

**FINO SMO
PRIPREMLJENI
I NISMO ZA
BACIT!**

Jelima, u čiju pripremu je uložen novac, energija te puno truda i vremena, nije mjesto u smeću. Zato ne bacajte hranu olako, već naučite kako se prema njoj odnositi racionalno!

